

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 224/2569

ศาลปกครองอุกฤต ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลจังหวัดกระบี่ ศาลผู้รับความเห็น นาง ก. ผู้ฟ้องคดี เทศบาลตำบลปลายพระยา ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่เอกชนซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินมีโฉนดยื่นฟ้องเทศบาลตำบลปลายพระยา ผู้ถูกฟ้องคดี กรณีผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยินยอม ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและทำให้ที่ดินอยู่ในสภาพเรียบร้อย กับให้ชำระเงินค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินบริเวณพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันแล้วโดยปริยาย ส่วนการปรับปรุงเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเป็นการปรับปรุงถนนเดิมที่ชำรุดโดยยึดถือแนวเขตถนนเดิม มิได้มีการรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีและมีได้เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองอุกฤตเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง โดยคดีมีประเด็นหลักที่ศาลต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในบริเวณที่ดินพิพาทเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดกระบี่เห็นว่า เหตุอันเป็นที่มาแห่งความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ก่อสร้างถนนรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีซึ่งไม่ได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน กรณีจึงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาท คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลรับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินและคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้เทศบาลตำบลปลายพระยา ผู้ถูกฟ้องคดีจะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และมีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ ตามมาตรา 50 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ก็ตาม แต่การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีโดยอ้างเหตุว่ากระทำละเมิดก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินบริเวณพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันแล้วโดยปริยายและปรับปรุงเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กโดยยึดถือแนวเขตถนนเดิม มิได้รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีและมีได้เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของผู้ถูกฟ้องคดีก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

แต่หากที่ดินพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ใน
การดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษา
ทางพิพาทได้ ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาล
มีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดี
พิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/224/2569>